

متن سخنرانی آقای دکتر غضنفری ، وزیر صنعت ، معدن و تجارت ، در مراسم گرامیداشت روز جهانی استاندارد

شنبه ۲۲ مهر ۱۳۹۱ - مرکز همایش های بین المللی رازی

سلام عرض می کنم خدمت همه حضار محترم و تشکر می کنم از سازمان ملی استاندارد ایران بخاطر برپایی چنین جلسه باشکوهی و حقیقتاً یکی از نیازهای واقعی حوزه تولید که بدرستی آقای مهندس برزگری اشاره کردند ، توجه به استانداردها در همه حوزه ها و بویژه حوزه تولید . همچنین تبریک عرض می کنم به همه آنهایی که در چنین روزی تقدیر می شوند و همه آنهایی که در خلال فعالیت هایشان استاندارد را رعایت کردند ، فرهنگ سازی کردند و توجه نشان دادند و اهمیت آن را برای دیگران بازگو کردند و حتماً از منافع آن در کارشان استفاده کردند . همین طور که اشاره هم کردند به نظر من شعار بسیار خوبی است برای روز جهانی استاندارد امسال " ضایعات کمتر ، نتایج بهتر و افزایش کارایی با استانداردها " ما واقعا در این حوزه ها هر چند کار انجام شده بسیار داریم اما کار باقی مانده هم فراوان داریم . آقای دکتر محمدی زاده هم در جلسه تشریف دارند که از حضورشان بسیار تشکر می کنیم . هم چنین آقای بقایی . محیط زیست نیازمند نگاه درست به منابع است و استانداردها می توانند این استفاده بهینه از منابع را به ما یاد بدهند ، امیدواریم که هر چه بیشتر نسبت به گذشته رعایت کنیم ، استفاده از استانداردها را ، استفاده بهینه از منابع را و کارایی بالاتر که مهمترین منبع مورد استفاده ما در حوزه کاری نیروی انسانی است ، نیروی انسانی می تواند با رفتار استاندارد ، آموزش های استاندارد ، بهترین بهره وری را هم برای خودش ، هم برای سایر منابع فراهم کند . من در گزارش ام داشتم که از ۱۷ مهر تا ۲۳ مهر هم یک هفته ظاهراً بزرگداشت این ایام بوده در حوزه استاندارد و عناوین استفاده شده کاملاً نشان می دهد که جناب آقای مهندس برزگری و همکارانشان به توسعه و تعمیق و نفوذ این مفاهیم در پیکره اقتصادی و اجتماعی کشور عزیزمان همت گماشتند ، از این بابت از این دوستان عزیز بسیار تشکر می کنم و همچنین بخاطر افتخاراتی که در صحنه بین المللی بدست آوردند که به برخی اشاره کردند و فکر می کنم بیشتر از این باشد با سابقه و پیشینه ای که این موسسه و اخیراً این سازمان دارد ، مطمئنم که می تواند سرآمد باشد در منطقه و در جهان و در تدوین استانداردها . شاید چیزی که ما بیشتر از این سازمان انتظار داریم این است که ضمن آنکه در صحنه جهانی در تدوین استانداردها می کوشند ، در اجرا هم بینیم چگونه می شود اجرایش را ساده تر دنبال کرد ، چون بعضی وقتها اجرای معیارهای استاندارد به مانعی در تسهیل تجارت تبدیل می شود و این خودش دوباره باعث می شود رتبه ما در سنجش بین المللی در حوزه تسهیل تجارت کمی آسیب ببیند لذا به لحاظ اجرا باید دقت بیشتری داشته باشیم که فرآیندها بیشتر کارشان روان سازی باشد و تسهیل و نه مانع و تسدید ، که خوشبختانه مهندس برزگری به این نکته کاملاً اشراف دارند . با توجه به بحث های خیلی خوبی که ایشان داشتند من فکر می کنم اشاره ای داشته باشم به اینکه شرایط فعلی ارزی کشور و حوزه استاندارد ارتباط اشان چگونه است و چگونه می شود کمک بیشتری کرد به تولید کنندگان در این مقطع حساس در شرایط ارزی کشورمان . بدرستی متخصصین استاندارد را زبان مشترک میان همه فعالان در حوزه تولید و تجارت می دانند حال تولید کالا یا خدمات تفاوتی چندانی ندارند ، هر دوی اینها نیازمند استاندارد هستند یعنی تولید کننده ، مشکل ها ، محیط زیست ، منابع تولیدی ، مصرف کننده ، صادرات و واردات و دولت همه این عوامل اگر بخواهند در مورد تولید به توافق برسند به نظر من استاندارد بهترین داور است و قاضی است و زبان مشترکی است که در توافق میان اینها خاص می شود . اینکه کالای مصرفی چه مشخصاتی باید داشته باشد تا مصرف کننده ناراضی نباشد و قطعات و کالای نیمه ساخته چه مشخصاتی داشته باشد تا تولیدکننده بتواند بدرستی آن را بکار گیرد و استفاده از منابع طبیعی تا چه حد باشد که محیط زیست آن را تأیید کند و اینکه کالای وارداتی بجنل نباشد ، کیفیت لازم را داشته باشد .

و کالاهای صادراتی در بازارهای هدف نفوذ کند و ارزآوری داشته باشد همه اینها نیازمند یک چارچوب و معیاری است و قاعدتاً ما این معیار را استاندارد می دانیم .

یعنی استاندارد می تواند ارتباط میان این اجزا را قانونمند کند و در نتیجه ما بتوانیم به اهداف مان دست پیدا کنیم .

پس خیلی از موضوعاتی که ما در حوزه مصرف کنندگان با آن مواجه هستیم اینکه واقعا نیاز مصرف کنندگان در طراحی تولید تعبیه شده پیش بینی شده آیا تولید کننده متناسب با نیاز بازار تولید می کند و یا ارتباط میان تولید کنندگان به لحاظ عملکردی می تواند توسط موسسه استاندارد بهینه شود. در واقع نیاز مصرف کنندگان را با کمترین استفاده از منابع جواب دهیم و این مصرف کننده حس کند و باور کند کالایی که دارد دریافت می کند استاندارد است به بیان دیگر استاندارد بودن و کیفی بودن به معنی استفاده بیش تر از منابع تولیدی نیست، استفاده بیش تر از ظرفیت های محیط زیست نیست، این استفاده باید به حداقل خودش محدود بشود اما در عین حال نیاز مصرف کننده هم در تولید لحاظ شود این ترکیب بهینه از اهداف متضاد را، استاندارد می تواند برای ما مشخص کند که هر کدام در چه نقطه ای اگر قرار بگیرند کمترین استفاده از منابع صورت گرفته اما بیشترین رضایت مندی را برای مصرف کننده فراهم کرده پس استاندارد می تواند زبان مشترک همه این عوامل باشد تا مطالبات در یک سطح بهینه پاسخ داده شود.

حال برگردیم به شرایط امروزی، متأسفانه نوسانات قیمت ارز ابطالاتی را در حوزه تولید و تجارت ایجاد کرده و برخی مشکلات را به دنبال خود در فضای کسب و کار ایجاد کرده، مستحضر هستید که از اوایل امسال با توجه به اینکه بانک مرکزی به نیازهای ارزی تولید کنندگان کاملا پاسخ گو بود، تقریباً همه تولید کنندگان در یکی دوماهه اول سال می توانستند دسترسی به ارز مرجع داشته باشند اما این رویه نمی توانست ادامه پیدا کند، قیمت ارز در بازار بالا رفت و باعث شد که نوعی تخصیص ارز صورت بگیرد در وزارت صنعت، معدن و تجارت ما کالاها را ۳ خانواده کردیم.

خانواده اول که دو گروه بودند کالاهای اساسی و دارو بود و این خانواده از روز اول که قیمت ارز دچار نوسان شد از ارز مرجع استفاده کرد و همچنان این تصمیم ادامه دارد و همچنان این دو گروه کالا از ارز مرجع استفاده می کنند. خانواده دوم کالاهایی بودند که در تولید استفاده می شدند حال بر خواهیم گشت به موضوع استاندارد و در تک تک این خانواده ها می خواهیم خواهش کنم که سازمان استاندارد به ما کمک کند.

در خانواده دوم شش گروه کالا پیش بینی شده مواد اولیه کالاهای واسطه ای، تجهیزات و ماشین آلات، این چیزی که الان می شنویم در مرکز مبادلات ارزی مثلاً اولویت شش را دارند تامین ارز می کند، همین گروه کالاها هستند.

کالای اولویت سه تا اولویت ۸ همه اینها باید تامین ارزی شوند چرا چون اینها در تولید استفاده می شوند مواد اولیه است. قطعات نیمه ساخته است ماشین آلات خط تولید است تجهیزات هستند ابزارآلات تمام اینها به یک شکلی در تولید محصولاتی که کم دوام یا بادوام هستند استفاده می شوند و در صورتیکه ارزششان تامین نشود، تولید کننده با اشکال مواجه می شود ممکن است به بازار آزاد مراجعه کنند تقاضای ارز در بازار آزاد بالا می رود و ممکن است قیمت ها دچار چالش شود به این دلیل این گروه کالا را ما انشاء... در مرکز مبادلات ارزی تامین ارز می کنیم. اما خانواده سوم خودشان دو گروه هستند.

اولویت نهم و اولویت دهم. خانواده سوم بیشتر کالاهای مصرفی اند در اولویت نهم کالاهای مصرفی بادوام. در اولویت دهم کالاهای مصرفی کم دوام. این ده اولویت هر کدام تقریباً شش میلیارد دلار رکورد واردات سال قبل اشان است. تقریباً جمع اینها شصت میلیارد دلار در سال گذشته واردات داشتند. خوب، پس از خواهش اول اینکه ما به راحتی می توانیم در اولویت نه و ده با مدیریت مصرفی که مردم دارند ده تا دوازده میلیارد دلار صرفه جویی کنیم. اگر مردم در اولویت نه و ده که کالاهای مصرفی است و مشابه آن در داخل تولید می شود و آقای برزگری هم اشاره داشتند، برخی از آنها حتی با کیفیت بهتر تولید می شوند اینجا خیلی راحت مردم می توانند به ما کمک کنند. شاید در گذشته این درخواست به این وضوح نبود که اگر مثلاً در اولویت نه و ده این روزها تامین ارز همیشه معنی اش این است که مردم می توانند کمک کنند با خرید این اولویت ها از تولیدات داخلی ممکن است بحث استاندارد مطرح شود اینجا موسسه استاندارد کاملاً می تواند به ما کمک کند، قرار شد مردم کالای استاندارد مصرف کنند و قرار شد که نیازهای مردم در کالاهای تولیدی در واقع پیش بینی شده باشد خیلی راحت اینجا حضور موسسه استاندارد می تواند اطمینان خاطر را ایجاد کند که من مصرف کننده ضمن مصرف کالاهای ایرانی به بازار ارز کمک می کنم، به اشتغال کارگرم کمک می کنم، به حفظ سرمایه تولید کننده کمک می کنم و البته دارم کالای استاندارد مصرف می کنم. اینجا خواهشی که از موسسه استاندارد دارم در تک تک این گروه کالا عرض می کنم ولی از همه مهمتر در اولویت های ۹ و ۱۰ است.

اولویت نه و ده باید با عدم مصرف خارجی آنها توسط مردم عملاً نیازمندی ارزی اش به صفر برسد و این می تواند محقق شود البته ابزار دولت برای اینکه واردات را مدیریت کند مجوزهای لازم را دارد و اینکار را خواهد کرد .

در خانواده اول که دو گروه اند از کالاهای اساسی و دارو ، قاعدتا استاندارد در اینجا به معنی رعایت سلامت مصرف کننده و حفظ محیط زیست است .بالاخره نهاده های دامی که وارد می شود نوعی محصول کشاورزی است و نوعی تولیدات کشاورزی است که باید به لحاظ قرنطینه ای به گونه ای باشد که به محیط زیست ما آسیبی وارد نکند علیرغم اینکه مثلا کنجاله یا جو یا ذرت باید به موقع وارد شود تا دامدار و مرغدار آن را مصرف کند و این کالاهای غذایی را در اختیار مردم قرار دهد اما رعایت استانداردها کاملا لحاظ شود که آسیبی به محیط زیست وارد نشود به لحاظ سلامت کالاها مطمئن باشد لذا در اولویت های اول و دوم که خانواده اول ما محسوب می شود در گروه کالای ما کاملا محتاج این هستیم که موسسه استاندارد وقت کافی داشته باشد و دستگاهی که کار قرنطینه به عهده اشان است ، اینجا من واژه استاندارد را وسیع تر از مفهوم کلاسیک اش استفاده کردم که شامل ضوابط ، قرنطینه ها ، شرایط واردات ، همه کسانی که در بهداشت مردم و سلامت محیط زیست و حوزه کشاورزی باید دقت کنند را با واژه استاندارد گفتم ولی به لحاظ تخصص ، متخصصین واژه ای متفاوتی را برای اینها استفاده می کنند . خانواده دوم که که ۶ گروه هستند بیشتر قطعاتی هستند که می روند در کارخانه برای تولید بیشتر یا مواد اولیه ای هستند که می روند برای تولید بهتر ، ۳ حوزه استاندارد می توانند خیلی کمک کنند باز اینجا تداوم تولید مد نظر است یعنی این قطعه ای که من می خرم و می خواهم روی قطعه ای دیگر مونتاژ کنم و یک ماشین لباسشویی تولید کنم باید به لحاظ کارکردهای استاندارد روی هم تطبیق داشته باشد تا تولید بتواند راحت کارش را انجام دهد . برخی از کشورها ممکن است تحریم کننده باشند و کالایی را نفروشدند و در کشورهای دیگر ممکن است این کالا خریداری شود . اینجا رعایت استانداردها می تواند کمک کند که تولید مستمرا انجام شود و البته با رعایت ایمنی ممکن است . باز عرض کردم در انتخاب فروشندهگان برخی محدودیت ها وجود داشته باشد . تامین کننده های متعددی هستند که جانشین می شوند اینجا باید مطمئن شویم کالایی که الان وارد می کنیم و اولویت های ۳ و ۸ ما هست ارزش دریافت می کند آن چیزی که وارد می شود می تواند در تولید کار ساز باشد و کاهش قیمت تمام شده ، کاهش قیمت تمام شده بعنوان یک امر واجب که الان همه نگران قیمت ها در بازار هستیم در حوزه تولید می تواند از طریق رعایت استانداردها محقق شود امیدواریم این امر صورت گیرد در اولویت های کالاهای ۳ تا ۸ اما در دو اولویت آخر که اولویت های ۹ و ۱۰ هستند من تقاضایی که مرکز مبادلات ارزی دارد از مصرف کنندگان و از موسسه استاندارد عرض کردم یکبار دیگر تکرار می کنم که قاعدتا اینجا باید در مورد کیفیت کالاهای مصرفی استانداردهای سختگیرانه ای داشته باشیم.

ممکن است مردم حاضر باشند برای کالاهای داخلی اگر مثلا رتبه مصرف انرژی شان به اندازه کافی خوب نیست باز به ملاحظه ای که کارگر ایرانی کار می کند کوتاه بیایند ، صرفنظر کنند از خواسته اشان و یا سایر استانداردها را کمی سختگیرانه بگیرند اما انتظار این است که اگر این گونه کالا که مشابه داخلی دارد داره از خارج می آید ارزش مصرف می کنند دقت های استاندارد به شدت بالا برود اگر ارزش مصرفی بخواهد صرف کالای بنجل شود قاعدتا ما سیستم تولیدمان آسیب می بیند و ارزش در محل خودش استفاده نشده.

اینجا یک خواهش من دارم ممکن است استانداردهای سختگیرانه ای در مورد اولویت های ۹ و ۱۰ اعمال شود ، انتظار از مردم این است که دقت داشته باشند چرا این اتفاق دارد می افتد ؟ باز تکرار می کنم تجارت باید سهل و ساده باشد اما بسیاری از کشورها برای حمایت از تولید نمی آیند بگویند واردات فلان کالا ممنوع است پس چه جوری تولید داخلی اشان را حمایت می کند. استانداردهای اینگونه کالاها را سختگیرانه وضع می کنند .

اولویت های ۹ و ۱۰ دست کمکش به سوی سازمان ملی استاندارد ایران دراز است و آماده است کمک بگیرد که این گونه اولویت ها باید دارای نوعی استاندارد وارداتی باشند که به راحتی ارزش کشور مصرف نشود اینکه تولید داخل دارند ضمن اینکه ما اعلام نکردیم جلوی واردات کالاها را گرفتیم فضای کسب و کار همچنان می تواند فضای بانشاط و رقابتی باشد اما فرصت بسیار خوبی فراهم شده در شرایط فعلی کشور که ما اعمال استانداردها در کالاهای مصرفی را بیش از گذشته دقت کنیم و البته باید حتما اطلاع رسانی کنیم که مردم فکر نکنند قرار است نوعی مضیقه ایجاد شود نوعی کاستی در بازار ایجاد شود قرار است تولید داخل بهتر بتواند استانداردهای داخلی را رعایت کند ، اولویت های ۳ تا ۸ که بهتر و بهتر است جانشین کالاهای

خارجی شود اولویت های ۹ و ۱۰ پس ما باید سیاست های ارزی اولویت بندی شده را با سیاست های استاندارد هماهنگ کنیم تا بتوانیم اینجا به نفع مردم و تولیدکننده گامهای خوبی برداریم.

حتما در دل تحریم ها فرصت هایی هست در دل همه تهدیدها فرصت است ، این فرصت ها را اگر بتوانیم بشناسیم بهتر می توانیم استفاده کنیم بد نیست اشاره کنم به ۲۲ مهر روز جهانی استاندارد تا ۲۹ مهر روز ملی صادرات که یک هفته فاصله است این یک هفته امیدوارم دو بحث با هم انجام شود در رسانه ها چگونه صادرات غیرنفتی کشور در کنار این فشارهای ارزی و در پناه استاندارد می تواند قوی تر و بیشتر رشد کند پس بیایید اینجوری جمع بندی کنیم که در اولویت های ۹ و ۱۰ برویم به سمت مصرف ارز کمتر اما در اولویت های ۳ تا ۸ برویم به سمت ارزآوری بیشتر یعنی انتظار ما از تولیدکنندگان این است که بعد از راه اندازی مرکز مبادلات ارزی که تامین اولویت های ۳ و ۸ میسر میشود و کالا ، کالای ایرانی تولید می شود هم برای نیاز بازار داخل به اندازه کافی باشد جانشین ۹ و ۱۰ شود هم برای ارزآوری بیشتر به ما کمک کند.

۲۰ میلیارد دلار ، ۳۰ میلیارد دلار ، ۴۰ میلیارد دلار ، صادرات ناشی از ارز بسیار بسیار عالی است جهش فوق العاده ای است در ارزآوری اما کافی است این ۲۰ تا ۳۰ یا ۴۰ شود ، ۶۰ میلیارد دلار ترجمان ساده اش این است که کشور برای تولید به نفت نیاز ندارد یعنی تحریم های نفتی کاملا می تواند در حوزه تولید بی اثر باشد ما فقط یک قدم دیگر باید برداریم و این کاملا می تواند محقق شود امسال و سال آینده ، کالاهای استاندارد و ۲۲ مهر ماه بیشتر تولید کنیم و بیشتر صادر کنیم ۲۹ مهر ماه .

حتما باید تقدیر کنیم از افرادی که در روز ۲۲ مهر ماه استاندارد را بهش توجه کردند و در روز ۲۹ مهرماه این کالای استاندارد را صادر کردند چاره ای جز این نیست ارز نفت ممکن است برای این حوزه ها تداوم نداشته باشد ارز نفت باید برگردد به صندوق توسعه ملی ، سپرده شود ، برای آیندگان حفظ شود ، این ثروت بین نسلی باید برای نسل های بعد بماند. ما کار بیشتری ، کار بزرگتری شاید به دوشمان نباشد اگر بتوانیم عدد ۴۰ میلیارد دلار صادرات نفتی را به ۶۰ میلیارد دلار برسانیم که حجم کل وارداتمان است برسانیم کار بزرگی برای کشور به انجام رساندیم و البته این از دل تهدید تحریم بیرون می زند و افکارها رو به جوشش در می آورد که زودتر به آن برسیم ، می تواند با ۵۰ میلیارد دلار هم این اتفاق بیفتد حتما می تواند کافی است اولویت های ۹ و ۱۰ کمتر را وارد کنیم .

قیمت کالاها ممکن است بالا برود نه حتی تولیدکنندگان متعهد می شوند که این اتفاق نیفتد و امروز روز عهد بستن برای ترکیب استاندارد با صادرات با تولید برای مدیریت بازار ارز است پس ما نیازمند تامین ارز بیشتر هستیم در این جلسه از طریق رعایت استانداردهای تولید نباید کالای داخلی برود لب مرز مشتری خارجی بگوید متاسفم این را نمی توانم مصرف کنم اگر این اتفاق افتاد یعنی ۲۰ - ۳۰ - ۴۰ میلیارد دلار ما نمی تواند ۵۰ - ۶۰ میلیارد دلار شود یعنی تحریم ها می توانند آزار دهنده باشند بین چه نقش مهمی این روزها به دوش شما است برای گذر کشور از این پیچی که سر راهش قرار گرفته ، گذر مطمئن اینکه استانداردها را در تولید رعایت کنیم تا تولید صادراتی حتما شکل بگیرد. یک نکته دیگر هم عرض می کنم این برای کسانی است که ممکن است بخواهند خلاف این مسیر حرکتی را داشته باشند عرض کردم از ۹۱/۱/۱ تا چند ماه ارز مرجع به همه کالاها تعلق گرفت در ۴/۱۸ ما اولویت بندی کردیم و قرار شد ۵ اولویت اول ارز مرجع بگیرند. تا یک ماه بعدش با توجه به کمبود های ارزی فقط ۲ اولویت ، ارز مرجع گرفتند اما بهر حال یک تعدادی ارز مرجع گرفتند انصاف نیست قیمت کالا در بازار در مورد این گونه شرکت ها که ارز مرجع گرفته اند در تولید استفاده کردند یا در تجارت با ارز ۳ هزار تومانی به مردم فروخته شوند مردم از ما توقع دارند حاکمیت وارد شود من میدانم خیلی از شما ها که جز فعالان اقتصادی هستید به ما خرده می گیرید که دولت نباید وارد قیمت گذاری شود قیمت ها در فضای کاملا رقابتی خودش باید شکل بگیرد بگذارید تولید کنندگان با هم رقابت کنند ، قیمت در بازار مشخص بشود ، این شعار درستی است اما حتما شما به ما هم حق می دهید که اگر عده ای ارز مرجع گرفتند و بعد قیمت ارز بالا رفته این ره آورد تلاش آنها نیست این حاشیه سود بالایی است که برای آنها شکل می گیرد ، این باید به مردم منتقل شود انتظار ما این است که گیرندگان ارز مرجع خود این کار را انجام بدهند و حتما می دانید که انتظار مردم این است که حاکمیت وارد صحنه شود این را به هر شکل که شده پس بگیرد و برگرداند به خزانه .

حتما سازمان حمایت ، رفتار خیلی تندی خواهد داشت با این گروه از افراد و البته به اطلاع شما برسانم که اطلاعات این در پورتال ارزی هست ، ثبت سفارش ها مشخص است این ثبت سفارش ها رفته بانک مرکزی ، بانک مرکزی بانک عامل معرفی کرده و آدرس هست ، اطلاعاتش هست ، گمرک هم می داند چه افرادی چگونه ارزششان را گرفته اند و کی وارد کرده اند این خواهشی است که من دارم ، برای اینکه مردم توقع دارند اینجا سازمان حمایت حتما رانت سازی کند از افرادی که ممکن است ارز مرجع گرفته اند و کالا را با محاسبه دیگری می فروشند خب، من جمع بندی کنم شما را به خدا بسپارم . جمع بندی من این است که سازمان ملی استاندارد ایران و رویه های استاندارد می تواند فرصت های بی بدیلی برای تولید و تجارت کشور ایجاد کند ، فرصت هایی که حتی در دل این فشارها می تواند برای ما ابزار موفقیت باشد پس دست به دست هم دهیم برای تولید بیشتر و تولید استاندارد، برای صادرات بیشتر و صادرات استاندارد و برای رعایت حقوق مصرف کننده با رفتاری کاملا استاندارد ، مطمئن ام که شما همه کمک خواهید کرد برای دستیابی به این اهداف . والسلام علیکم ورحمه الله و برکاته